

50. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa

Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa (PZITB) jest kontynuatorem Polskiego Związku Inżynierów Budowlanych (PZIB), utworzonego 4 maja 1934 r. Dlatego w celu uczczenia 85-lecia Związku Zarząd Główny PZITB postanowił zwołać 50. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Delegatów PZITB. Jako motto przewodnie Zjazdu przyjęto słowa: **Czczymy historię, stawiamy na młodzież**. Uroczystość jubileuszową przygotował Komitet Organizacyjny pod przewodnictwem *Wiktora Piwowskiego* – przewodniczącego PZITB w latach 2005–2012, a od roku 2012 sekretarza generalnego – wspierany przez pracowników Biura Zarządu Głównego PZITB. Powołano też Komitet Honorowy Zjazdu.

Zjazd odbył się 4 października 2019 r. w Domu Technika NOT przy ul. Czackiego 3/5 w Warszawie. Udział w Zjeździe wzięli członkowie honorowi PZITB oraz delegaci z Oddziałów PZITB wybrani na kadencję 2016–2020, a także zaproszeni goście. Na salę obrad wprowadzono sztandary Związku (rys. 1) – wykonany w początkowym okresie funkcjonowania PZITB (utworzonego w roku 1948) oraz w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku. Uczestników Zjazdu powitał przewodniczący PZITB *Ryszard Trykosko* (rys. 2), a następnie – w imieniu Zarządu Głównego PZITB – zaproponował powierzenie funkcji przewodniczącego Zjazdu *Mirosławowi Boryczko* z Oddziału Małopolskiego PZITB. Propozycja została przyjęta jednogłośnie. Następnie wybrano Prezydium Zjazdu (rys. 3) w składzie: zastępcy przewodniczącego *Jacek Domski* (Oddział w Koszalinie) i *Nina Szklennik* (Oddział w Białymstoku), sekretarze *Mariusz Okuń* (Oddział w Warszawie) i *Tomasz Bujnowski* (Oddział w Lublinie). Powołano też Komisje Zjazdowe. W pierwszej części Zjazdu podjęto m.in. uchwałę o zmianie w § 13 statutu PZITB.

W części uroczystej Zjazdu przewodniczący PZITB powitał gości reprezentujących polskie i zagraniczne środowisko naukowe i zawodowe oraz samorządowe związane z budownictwem, a także przedstawicieli współpracujących z PZITB organizacji z krajów grupy wyszehradzkiej. Podjęcie tej współpracy uzgadniali w Bratysławie przedstawiciele Zarządu Głównego PZITB: *Andrzej B. Nowakowski* – wówczas przewodniczący PZITB, *Józef Głomb* i *Marcin Wieczorek*. Pierwsze z organizowanych corocznie w kolejnych krajach spotkań tej grupy odbyło się w listopadzie 1994 r. w Bratysławie, drugie – w 1995 r. w Krynicy. W roku 2019 takie spotkanie (już 25.) odbyło się w Warszawie i Łodzi.

Wśród gości zagranicznych 50. Nadzwyczajnego KZD byli również: z Niemiec prof. *Piotr Noakowski*, z USA prof. *Andrzej Nowak*, dr. h.c. Politechniki Warszawskiej, prezes Rady Polskich Inżynierów w Ameryce Północnej, z Kanady inż. *Zygmunt Zadora-Paszkowski* (rys. 4, 5) – wnuk prof. *Wacława Paszkowskiego* – współzałożyciela PZIB i wiceprezesa Zarządu Głównego przed II wojną światową oraz prezesa w okresie powojennym (1946–1948),

Rys. 1. Sztandary PZITB na sali obrad 50. Nadzwyczajnego KZD w Warszawie; rys. 1+9 fot. Jacek Daniluk

Rys. 2. Wystąpienie przewodniczącego PZITB Ryszarda Trykosko

Rys. 3. Prezydium 50. Nadzwyczajnego KZD w Warszawie

a następnie wiceprzewodniczącego PZITB, osoby o wielkich zasługach dla Rzeczypospolitej Polskiej i ruchu stowarzyszeniowego budowlanych, a także autora i członka Kolegium Redakcyjnego (1946–1948) miesięcznika „Inżynieria i Budownictwo” [6]. *Zygmunt Zadora-Paszkowski* był wcześniej (z małżonką) gościem PZITB podczas 44. Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów PZITB

Rys. 4. Podczas 50. Nadzwyczajnego KZD w Warszawie. Od lewej: Ryszard Trykosko, Zygmunt i Elżbieta Zadora-Paszkowski, Wiktor Piwkowski

Rys. 5. Gość z Kanady Zygmunt Zadora-Paszkowski (w środku) podczas rozmowy z prof. Kazimierzem Flagą (z lewej) i Stefanem Pyrakiem

(16–17 października 2009 r.), zorganizowanego z okazji 75-lecia Związku. Odebrał wówczas pamiątkowy Medal 75-lecia PZITB, przyznany jego matce Zofii Paszkowskiej z Kanady – synowej prof. Wacława Paszkowskiego. Następnie był gościem 47. KZD PZITB w Szczecinie (1–3 czerwca 2012 r.) oraz Centralnego Dnia Budowlanych w 2014 r. (z małżonką), organizowanego przez Zarząd Główny PZITB w Warszawie. Podczas Zjazdu w Szczecinie przepiękną polszczyzną opowiedział o losach swoich i swojej rodziny, która będąc stale z dala od Polski potrafiła zachować polski język, polskie obyczaje i wielkie poczucie dumy z przynależności do narodu polskiego. To wzruszające wystąpienie pozostało w pamięci uczestników Zjazdu. Przytoczono je m.in. w opracowaniu [5].

Udział w Zjeździe wzięli także byli ministrowie budownictwa: Jerzy Bąszczyk i Andrzej Bratkowski, prezes FSNT NOT Ewa Mankiewicz-Cudny, prezes Krajowej Rady Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa prof. Zbigniew Kledyński, dyrektor Instytutu Techniki Budowlanej Robert Geryło, dziekan Wydziału Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej prof. Andrzej Garbacz, dziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska SGGW prof. Eugeniusz Koda, z Wojskowej Akademii Technicznej prof. Adam Stolarski, prezes Polskiego Związku Pracodawców Budowlanych Jan Styliński, prezes PERI Polska Michał Wrzosek, przedstawiciel Stowarzyszenia Architektów Polskich.

W trakcie Zjazdu wystąpił m.in. gość PZITB z Kanady Zygmunt Zadora-Paszkowski (rys. 6). Wypowiedział niżej przytoczone słowa.

Rys. 6. Wystąpienie Zygmunta Zadora-Paszkowskiego podczas Zjazdu

Dzień dobry Państwu!

Nazywam się Zygmunt Zadora-Paszkowski. Jestem wnukiem prof. Wacława Paszkowskiego – współzałożyciela PZIB i Ministra Komunikacji w pierwszym rządzie Rzeczypospolitej w 1918 r. Mam wielki zaszczyt już po raz trzeci przemawiać do tak wybitnego audytorium, jak Państwo, tu w Warszawie, tu na tej Błogosławionej Polskiej ziemi, tu w tym pięknym kraju mych przodków. A powiadam mych przodków, gdyż w Polsce się nie urodziłem i tutaj się nie wychowałem.

Tragiczne wydarzenia II wojny światowej spowodowały, że pięć generacji w mojej rodzinie, poczynając od mych rodziców, już nigdy nie zamieszkało w Polsce, ale prawie wszyscy mówią po polsku.

Moje życie to mogę streścić tak po „watykańsku” ... to oznacza, że się urodziłem w kraju, skąd pochodził papież Pius XII, wychowałem się i żyłem 30 lat w kraju, skąd pochodzi papież Franciszek, ale serce moje i krew moja należą do kraju... skąd pochodził papież św. Jan Paweł II!

Ja Polskę bardzo mało znam, ale gdy przyjeżdżam do Warszawy, to śledzę te ulice i chcę coś znaleźć, co pozostało po moich rodzicach. Wiem, że Matka urodziła się tu na ul. Senatorskiej, ale budynek został zburzony podczas wojny ... tu na Placu Wilsona mój Ojciec stracił nogę w bitwie na bagnety, potem tu na Mokotowie razem walczyli w Powstaniu Warszawskim. Potem zostali pognani do Ożarowa, stamtąd bydlęcymi wagonami byli wywiezieni do obozów jenieckich. Siły pancerne gen. Stanisława Maczka „odbiły” moją Matkę, która „rzuciła się” w poszukiwaniu mego Ojca. Potem przyłączyli się do armii gen. Władysława Andersa we Włoszech, gdzie ja się urodziłem, a potem Anglia i gdy się dowiedzieli, że wolnej Polski nie będzie – wyjechali z dziesiątkami oficerów i żołnierzy do Argentyny.

Tam te rodziny zostały porzucane w dużych miastach, jak np. Buenos Aires lub do Patagonii, w Andy, pustynie, dżungle lub Pampasy ... i to jest ciekawe, że – tak jakby się te Matki zmówiły razem – każda uczyła swe dzieci polskiego języka. Nie trzeba było szkół ani gmachów, wystarczył mały stolik z krzeselkiem: „siadaj syneczku, siadaj córeczko, dziś będziemy się uczyć polskiego”. Bo ten żar w sercach straconej Ojczyzny mogło tylko wypełnić jedno – założyć Polskę w każdym domu. Czego te nasze Matki Polki nie potrafiły zrobić! A nasi Ojcowie? Jeszcze musieli utrzymać rodzinę w obcym kraju i w ciężkich warunkach! W moim wypadku mój Ojciec, który był inżynierem agronomem i inżynierem chemikiem, uczył mnie terminów technicznych, a Matka – mówić, czytać, pisać po polsku ... i modlić się za Ojczyznę słowami:

*O wielki mocny Boże, bez woli którego
nic stać się nie może złego ani dobrego.
Spraw, aby nad Polską od gór aż do morza
była Twa opieka i Twa łaska Boża.*

*A mnie pozwól Boże, abym według sił
dla mojej Ojczyzny pożytecznym był!*

Proszę Państwa, moja Matka, która urodziła się parę miesięcy po „cudzie nad Wisłą”, dziś liczy sobie 99 lat. Opowiadała, jak siedziała koło Marszałka Józefa Piłsudskiego w szkole powszechnej, kiedy złożył im wizytę, składa wszystkim Państwu wielkie serdeczności i przesyła pozdrowienia dla Panów Ryszarda Trykosko, Wiktora Piwowskiego i Stefana Pyra.

A teraz dwa zdania do Młodej Kadry, do młodszych koleżanek i kolegów: **Po pierwsze: aby być patriotą, to nie trzeba do tego ... wojny – wystarczy kochać swoją Ojczyznę z całego serca, po drugie: jeśli wyjedziecie gdzieś na kontrakt za granicę lub na emigrację ... pamiętać, aby do dzieci mówić po polsku i nie pozwolić, aby się zagnieździł w domu obcy język; jeśli tak, to macie 70% za sobą ...**

Dziękuję serdecznie Państwu za uwagę, Bóg zapłać, i niech żyje Wolna Polska!

Wypowiedź spotkała się z zainteresowaniem i serdecznym przyjęciem uczestników Zjazdu.

Po wystąpieniach okolicznościowych gości Zjazdu, wręczono honorowe wyróżnienia i honorowe odznaki PZITB oraz Medal PZITB im. prof. Romana Ciesielskiego.

Wyróżnienia honorowe „Zasłużonym dla PZITB” nadano przedstawicielom firm i organizacji za współpracę i wsparcie naszego stowarzyszenia (zgodnie z uchwałą Zarządu Głównego PZITB z 10 września 2019 r.). Otrzymali je:

■ przedstawiciele grupy wyszehradzkiej: **Alois Materna** – wiceprzewodniczący Czeskiej Izby Inżynierów Budownictwa (ČKAIT), **Jan Petřala** – wiceprzewodniczący Słowackiej Izby Inżynierów Budownictwa (SKSI), **Juraj Nagy** – przewodniczący Słowackiego Związku Inżynierów Budownictwa (SZSI), **Pavel Štěpan** – przewodniczący Czeskiego Związku Inżynierów Budownictwa (ČSSI), **Gyňa Nagy** – przewodniczący Węgierskiej Izby Inżynierów (MMK);

■ przedstawiciele firm i organizacji: **Michał Wrzosek** – prezes Peri Polska Spółka z o.o., **Dariusz Blocher** – prezes Budimex SA., **Jerzy Werle** – prezes WARBUD SA, **Piotr Kledzik** – prezes Porr Polska SA, **Ryszard Rodzoch** – ekspert ds. bezpieczeństwa pracy w Peri Polska Spółka z o.o., **Mariusz Ścisło** – prezes SARP, **Jan Styliński** – prezes PZPB, **Magnus Persson** – prezes Skanska SA;

■ izby: Pomorska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa, Mazowiecka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa.

Grono osób, które otrzymały honorowe wyróżnienie „Zasłużonym dla PZITB”, przedstawiono na rys. 7.

Wręczono również Odznaki Honorowe PZITB. Zgodnie z uchwałą Zarządu Głównego PZITB z 10 września 2019 r. Odznakę Złotą z Diamentem wręczono **prof. Barbarze Goszczyńskiej** z Oddziału w Kielcach, a następnie – zgodnie z wnioskiem Głównej Komisji Rewizyjnej z 5 września 2019 r., zaakceptowanym na 50. Nadzwyczajnym KZD – odznaki honorowe PZITB otrzymali:

■ Odznakę Złotą z Diamentem: **Tadeusz Gruszczyński** (przewodniczący Oddziału w Piotrkowie Trybunalskim), **Krzysztof Marcinkiewicz** (przewodniczący Oddziału w Płocku), **Jacek Hess** (przewodniczący Oddziału w Rzeszowie);

■ Odznakę Złotą: **Piotr Szymczak** (członek Prezydium Zarządu Głównego – Oddział w Łodzi), **Dariusz Karolak** (członek Zarządu Głównego – Oddział w Warszawie), **Przemysław Pępek** (przewodniczący Oddziału w Bielsku-Białej), **Dariusz Urbański** (przewodniczący Oddziału w Elblągu), **Sławomir Bęben** (przewodniczący Oddziału w Kielcach), **Jerzy Wielgos** (przewodniczący Oddziału w Lublinie), **Dariusz Bajno** (przewodniczący Oddziału w Opolu);

■ Odznakę Srebrną: **Wiktor Dziubiński** i **Tomasz Bujnowski** (członkowie Zarządu Głównego – Oddział w Lublinie), **prof. Ryszard Walentyński** (przewodniczący Oddziału w Gliwicach), **Jacek Domski** (przewodniczący Oddziału w Koszalinie), **Przemysław Bodzak** (przewodniczący Oddziału w Łodzi).

Grona działaczy, którym wręczono odznaki PZITB, przedstawiono na rys. 8.

Rys. 7. Po wręczeniu wyróżnień honorowych „Zasłużonym dla PZITB”

Rys. 8. Po wręczeniu wyróżnień honorowych odznakami PZITB: (od góry) Złotą z Diamentem, Złotą i Srebrną

Laureatem Medalu PZITB im. prof. Romana Ciesielskiego w roku 2019 została prof. dr hab. inż. Anna Siemińska-Lewandowska – profesor zwyczajny Politechniki Warszawskiej, prodziekan Wydziału Inżynierii Lądowej, sekretarz Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN, działacz społeczny PZITB i innych gremiów. Medal wręczył dr inż. **Maciej Gruszczyński** – Wielki Mistrz Kapituły Medalu, wspólnie z przewodniczącym PZITB **Ryszardem Trykosko** i przewodniczącą Komitetu Nauki PZITB prof. **Marią Kaszyńską** (rys. 9).

Referat dotyczący działalności PZITB w latach 2014–2019 wygłosił **Michał Bal** – przedstawiciel Komitetu Młodej Kadry PZITB, zwracając szczególną uwagę na efekty działalności tego Komitetu.

Obrady 50. Nadzwyczajnego KZD zamknął jego przewodniczący **Mirosław Boryczko**, dziękując za udział jego uczestnikom. Po obradach miały miejsce spotkania kulturalne uczestników Zjazdu (rys. 10, 11). Spotkanie z gościem z Kanady odbyło się również w siedzibie Zarządu Głównego PZITB (rys. 12).

85 lat działalności PZITB, kontynuatora dzieła PZIB, przeszło do historii.

Rys. 9. Po wręczeniu Medalu PZITB im. prof. Romana Ciesielskiego przyznanego w 2019 r. prof. **Annie Siemińskiej-Lewandowskiej**

Rys. 10. Po zakończeniu obrad. Od lewej: **Wiktor Piwkowski**, **Zygmunt Zadora-Paszkowski** z Małżonką, prof. **Andrzej Nowak**, prof. **Maria Kaszyńska**, **Ryszard Trykosko**; rys. 10–12 fot. **Grażyna Furmańczyk**

Rys. 11. Spotkanie podczas Zjazdu. Od lewej: **Maciej Gruszczyński**, **Stefan Pyrak**, prof. **Janusz Kawecki**

Rys. 12. Po spotkaniu koleżeńskim z **Zygmuntem Zadora-Paszkowskim** w biurze Zarządu Głównego PZITB

Nawiązując do szczególnie uroczystej i koleżeńskej atmosfery 50. Nadzwyczajnego KZD w Warszawie, trzeba wyrazić nadzieję, że PZITB będzie dalej – jak dotychczas – z zaangażowaniem służył społeczności budowlanej, polskiemu budownictwu i Polsce. Trzeba tu powtórzyć za *Platonem*, że ... *Celem naszych czynów powinno być czynienie dobra*, a za *Hipokratesem*, że ... *Szlachetne czyny istnieją naprawdę u szlachetnych ludzi*. Musimy od siebie wymagać, nawet gdyby inni od nas nie wymagali – takie przesłanie wynika ze słów naszego największego Rodaka, św. Jana Pawła II.

Przypominając historię PZITB, warto przytoczyć zapisaną w XVII wieku myśl *Rene Descartesa*, który w swoich rozważaniach etycznych stwierdził: ***wprawdzie każdy z nas jest osobą odrębną od innych, a w konsekwencji interesy każdego z nas są w jakiejś mierze odrębne od interesów pozostałych ludzi, jednak trzeba uświadomić sobie, że nie można bytować samotnie...***

- [1] *Pyrak S.*: Przed jubileuszem 85-lecia Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa. „Inżynieria i Budownictwo”, nr 3/2019.
- [2] Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa. Kronika 1934 – 1948 – 1974. Centralny Ośrodek Informacji Budownictwa, Warszawa 1975.
- [3] Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa. Rys historyczny 1934 – 1948 – 1984. Centralny Ośrodek Informacji Budownictwa, Warszawa 1987.
- [4] Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa 1934–2009. Praca zbiorowa pod redakcją *Stefana Pyraka*. Zarząd Główny PZITB, Warszawa 2009.
- [5] 80 lat (1934–2014) Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, kontynuatora Polskiego Związku Inżynierów Budowlanych. Praca zbiorowa pod redakcją *Stefana Pyraka*. Zarząd Główny PZITB, Warszawa 2014.
- [6] *Michalak H., Pyrak S., Włodarczyk W.*: 80 lat „Inżynierii i Budownictwa” w służbie środowiska budowlanego i co dalej? „Inżynieria i Budownictwo”, nr 7–8/2018.